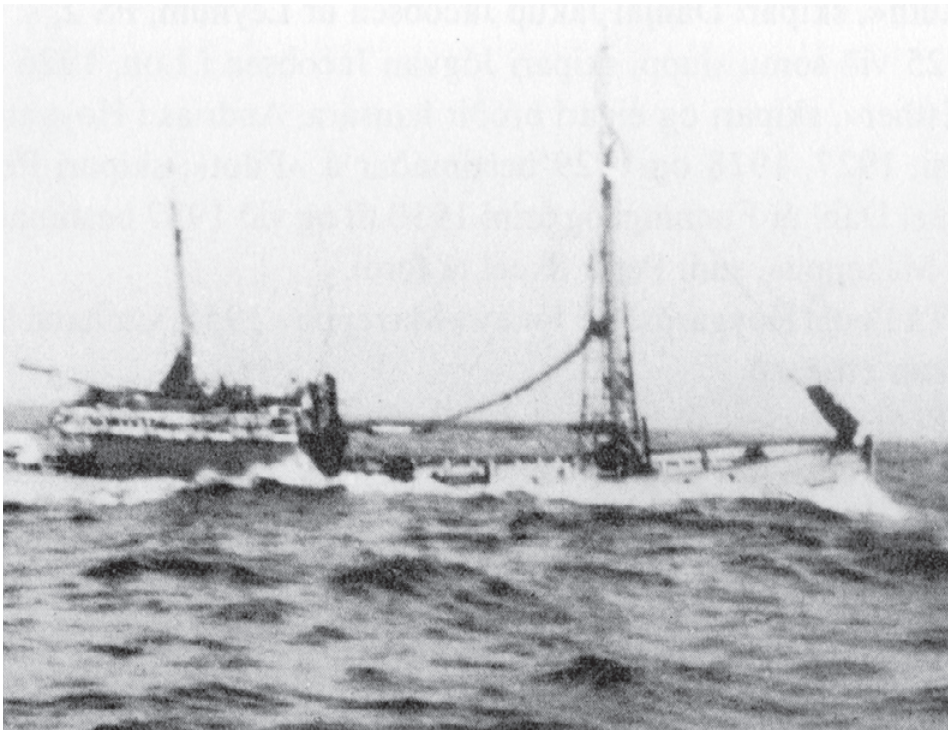

MÍÐVIKAN

liga ferðin til Føroya

Andreas keypti seinni Esther

Undir øllum krígnum sigldi Andreas við Mazeppu

Vildu ikki hava hjálp frá trolara

Ja, nú vóru vit komnir til middags fríggjadagin, ongin maður hevur blundað frá tí, vit fóru týsdagin úr Kirkwall.

Á middegi fríggjadagin sóu vit ein trolara. Tað bleiv so heysað flagg, og hann kemur til okkara.

Vit høvdu lítið ánisi av, hvar ið vit vóru komnir, av tí at kumpassin var, sum hon var.

Eg byggni at tosa eingilskt og at spyrja hvar vit vóru. Teir svara aftur, men vit skiltu teir ikki.

Nú var tað ein týskur trolari. Eingin okkara dugdi týskt, so vit fingi onki burtur úr tí. Vit royndu at gera teimum greitt, hvussu vorðið var, og at skipið var farið at leka.

So bygnti skiparin at tosa nakað, sum vit skiltu, og tað var danskt! Hann segði, at hann vildi taka fólkið og sleppa skipinum, men tað dæmdi okkum illa.

So royndu teir á trolaranum at fáa eina kastilínu við einum sjekli í endanum til okkara fyri at fáa stjóra okkum umborð. Teir kasta einaferð, men rukku ikki. Teir kastaðu aðru ferð, men teir rukku heldur ikki. Men triðju ferð, tá rakti hann í bógvin.

Meðan hetta gongur fyri seg, nú síggja vit land. Ein maður tekur eitt lodd og bindir tað upp í ein snørisstubba, og kastar tað yvir borð og sigur, at nú hava vit botn eisini. Nú var alt í finasta lagi, so vit biðja hann bara fara, og so seta vit segl aftur.

Endiliga móti landi

Landið, vit sóu, var Beinisdvørð, sum vit høvdu í ein landnyrðing. Tá var veðrið blivið hampuligt. Tað var høgætt ella landnyrðingur, og vit

sluppu norður fyri Nípubakkan um kvøldið, og tá blívur stilli.

Nú eru vit so troyttir, at eg síggi, at tað blívur galið við hetta lag. Tað er fríggjakvøld, og ongin maður hevði blundað síðan týsmorgun. Meiningin hjá mær var at sleppa í fyrstu havn, sum vit kundu koma, tað kundi so verið Tvøroyri. Men har blivu vit liggjandi, tí tað bleiv stilli alla náttina.

Morgunin eftir er tað leygar-morgun, og nú eru vit suðuri við Sumbiarendan. Streymurin hevði tikið okkum, og vit máttu fylgja við.

Men so kemur lot lágt, og vit spílaðu alt fyri, vit áttu, og sigla so norð við Suðuroynni vestanfyr, og tonktu uppá at sleppa á Tvøroyri.

Kundu sova hálvan tíma

Hesa náttina, sum vit lógu vestan fyri Suðuroynna, tóku vit ein hálvan tíma at sova til hvønn mann. Tá kundi ein liggja á beinkinum.

Tað skuldi passast væl uppá, at tað skuldi ikki verða meir enn ein hálvur tími.

Vit máttu skiftast. Tríggir máttu verða uppi. Tveir máttu altíð verða hjá pumpuni, og hesir máttu skiftast, annars bleiv tað ov strævið. Ongantið kundi pumpan sleppast.

Tann bitan sum vit fingi, var ein keks, sum vit høvdu í hondini, og bitu í av og á.

Tá ið vit komu norð aftur fyri Nípubakkan, nú er vestfall aftur í Suðuroyarfirði, so tað bar ikki til at fara at krússa vestfallið. Vit komu ikki inn í Suðuroy uppá tann mátan, tað tók eisini ov langa tíð. Vit lótu so standa til norðureftir og komu líka á Vestmanna seinna partin. Vit ankra, so illa fyri sum vit vóru.

Skipari á Mazeppu var Poul, Hoygarðs Poul

Á Vestmanna

Ja, so eru vit komnir inn á Vestmanna, vit heysaðu flagg upp. Men tað varnaðist rimilgvis ongin, um eitt skip flaggar, tá ið tað er komið inn í havn.

Vit fingi onki gjørt, tí vit høvdu ongan bát. Tá vit høvdu ligið har í einar tveir tímar, tá kemur ein bátur av útróðri. Vit fingi rópt eftir honum, so sluppu vit í land, og fingi samband við fólk.

Eg vendi mær til sýslumannin, og hann var ógvuliga fyrrikomandi. Eg segði, hvussu forholdini vóru og hvussu vit vóru fyri. Hann fekk so fólk at hjálpa okkum at pumpa.

So vítt eg minnst, so haldi eg at bedingin var upptikin. Tað bleiv orðnað fyri at leggja bátin inn á sandin.

Og um kvøldið, tá ið tað var vorðið myrkt, tá vóru vit komnir upp á sandin. Tað mátti passast uppá sjóvarfalli.

Tá ið man skal leggja skip upp á land plagar tað at verða gjørt, tá ið tað var byrjað at fjarða eitt lítið sindur, fyri at fáa skipið út aftur, tá

ið næsta flóð kom. Soleiðis gjørdi vit eisini.

Men tá vóru vit illa fyri. Vit vóru so útasaðir, vit orkaðu onki. Men vit vóru allir so ungir og í góðum árum, evnaligir vóru eisini menninir.

So nú fóru vit at kóka okkum kaffi, og tað var fyrsti kaffimuður, vit høvdu smakkað, síðani vit fóru úr Kirkwall. Kaffi bleiv kókað, og tað bleiv skonkt. Men ongin av okkum hevði smakkað tað. Tað uppagaðu vit, tá ið vit vaknaðu aftur. Allir vóru sovnaðir niður við borðinum uttan at hava drukkið.

Tá ið tað bleiv fjøra, fingi teir tett lekan. Tað varð kolfatrað, og so fingi teir neglt eina blýplátu aftur yvir. Á næstu flóð blivu vit háláðir út aftur.

Nú var sunnunátt, vit fóru so mánamorgunin av Vestmanna og á Fuglafjørð, tá var alt í lagi.

Tá var túrurin úti, men tað var ein ringur túrur fyri okkum.

Sigldi alt kríggið við Mazeppu

Soleiðis endar Andreas sína frásøgn um henda túrin, har teir eins væl ikki kundu komið aftur. Men seigir vóru teir. Um onkur veit nakað um, hvørjir menn, ið vóru saman við Andreas henda túrin, hevði tað verið áhugavert at frætta.

Pride of Fife fekk stutta ævi. Eina kavaroksnátt nøkur fá ár seinni rak hon á land í Fuglafirði og gjørdist vrak. Orsøkin var, at eitt skip hevði siglt teymin av.

Andreas keypti saman við brøðrum sínum sluppina Esther úr Íslandi seint í 1922. Hon var bygd í Grimsby í 1888. Teir høvdu hana til 1927, tá ið Napoleon Jensen, Gøtu Poli, keypti hana til Klaksvíkar. Seglhúsmenninir Joensen & Olsen keyptu Esther í 1938. Hon endaði

aftur í Grimsby sum eitt fornminni. Tað seinasta nýggja um hana er annars, at hon er sokkin og stendur á botni.

Andreas fór seinni við Mazeppu hjá S.P.Petersen í Fuglafirði, sum beiggi hansara, Poul førði frá 1938 til 1955. Poul var annars bestimaður við Pride of Fife í 1921 og 1922.

Andreas hevði tikið skiparaprógvi hjá Hans Djurholm í 1917. Hann var nógv ár við Mazeppu, og hann sigldi við henni undir øllum krígnum uttan at koma í nakran vanda.

Andreas á Marknagili úr Oyndarfirði hevði í Dagblaðnum í 1992 hugleiðingar um Esther:

»Eg minnst sera væl tann dagin, hon á fyrsta sinni kom heim við Líð. Sum vituligt var, varð báturin flotaður við tað sama, og vit smádreingir sluppu við umborð. Tá á døgum var siður hjá skipsmonnum at geva smádreingjum keks at eta, tá teir komu at borði. Tað var fyrstu ferð eg sá eitt stýrhús og ein motor ganga. Forvitnir, sum dreingir gjarna eru, var farið í hvønn krók. Alt hugtók okkum, maskinan og stýrhúsið, sum var tað stóra undri í okkara eygum. Eg minnst til rattið, telegrafin niður til motorin, og ikki at gloyma hillina aftantil, har øll fløgg, ið hoyrdu til útgerðina, vóru goymd.«

Vissuliga er nógv broytt. Tí er tað so umráðandi at fáa varðveitt tað, sum kann varðveitast um hesa tíðina.

Komandi partur

Í komandi parti verður farið út um landoddarnar.

Vitjað verður í einum Stasi minningarsavni í Rostock í gamla DDR.